

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/5/2023
Identifikačné číslo spisu: 5119205334
Dátum vydania rozhodnutia: 18.04.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:5119205334.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 36 857 033, proti žalovanej S. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., o zaplatenie 3 924,33 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 44Cb/32/2019, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 29.09.2022, č. k. 14Cob/20/2022-223, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovanej odmieta.

II. Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej tiež „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 14Cob/20/2022-223 zo dňa 29.09.2022 potvrdil rozsudok Okresného súdu Žilina (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) zo dňa 22.10.2021 č. k. 44Cb/32/2019-151 v časti o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 3 924,33 eur s príslušenstvom, vo výroku o zamietnutí zvyšnej časti žaloby odvolanie žalovanej odmietol a žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že dňa 30.08.2016 strany sporu uzatvorili zmluvu o úvere (ďalej tiež „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1 400,- eur. Poskytnutý úver spolu s úrokmi sa žalovaná zaviazala splatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 88,39 eur. Žalovaná sa dostala do omeškania s úhradou troch po sebe idúcich splátok úveru, v dôsledku čoho jej žalobca oznámil, že ku dňu 19.03.2017 sa stanú splatnými všetky záväzky zo zmluvy. K predmetnému dňu žalovaná dlžné splátky neuhradila, a teda sa všetky splátky podľa zmluvy stali splatnými. Celková suma neuhradených splátok predstavuje 3 924,33 eur. Žalobca si žalobou uplatnil aj nárok na zmluvnú pokutu 0,1% denne zo súm a za obdobia ako sú uvedené

v ods. 1 odôvodnenia napadnutého rozsudku, s tým, že odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom súčet zmluvných pokút dosiahne čiastku 5 303,40 eur, si žalobca uplatnil nárok na ročný úrok z omeškania vo výške 8% (ročne) až do zaplatenia.

3. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatoval, že žalovaná je v zmluve bez akýchkoľvek pochybností označená ako podnikateľ, s uvedením jej sídla a registra, v ktorom je zapísaná. Taktiež v bode 1.1 zmluvy je výslovne uvedené, že ide o úver na účely výkonu podnikateľskej činnosti dlžníka (žalovanej). Na obranu žalovanej, že predmetný úver si nemienila brať ako úver v súvislosti s výkonom jej podnikateľskej činnosti a mala za to, že ide o spotrebiteľský úver, oba sudy nižších inštancií poukázali na obsah žiadosti o úver a aj zmluvy o úvere, v ktorej sa rovnako uvádza, že ide o úver na podnikateľské účely, pričom tento účel úveru z daných dokumentov vyplýva celkom jednoznačne, jedná sa o zvýraznené písmo. Keďže odvolací súd považoval skutkové a právne závery prijaté súdom prvej inštancie, ako aj jeho rozhodnutie zaväzujúce žalovanú zaplatiť žalobcovi predmetnú peňažnú sumu s príslušenstvom ako vecne správne, potvrdil ho podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP.

4. Žalovanej bol rozsudok odvolacieho súdu doručený dňa 07.11.2022. Žalovaná (ďalej aj „dovolateľ“), prostredníctvom mailovej komunikácie (elektronickou formou), doručila Okresnému súdu Žilina dňa 29.11.2022 podanie datované dňom 19.11.2022, dodatočne podané na pošte dňa 05.12.2022, označené ako „Vyjadrenie k rozsudku krajského súdu Žilina“, v ktorom uviedla, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu „podá v celom rozsahu“ dňa 02.01.2023 dovolanie prostredníctvom advokáta.

Následne žalovaná dňa 09.01.2023 doručila Okresnému súdu Žilina prostredníctvom mailovej komunikácie ďalšie podanie, datované dňom 01.01.2023, označené ako „DOVOLANIE“, dodatočne (v listinnej forme) doručené poštou dňa 12.01.2023. V oboch podaniach žalovaná zrekapitulovala svoje skutkové tvrdenia (obranu) a uviedla, že s rozsudkom odvolacieho súdu v celom rozsahu nesúhlasí a podáva dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP.

5. Dovolateľ nebol v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie nebolo v zmysle § 429 ods. 1 CSP advokátom ani spísané, pričom v tomto prípade nešlo o výnimky uvedené v § 429 ods. 2 CSP. Dovolateľ bol odvolacím súdom poučený o povinnosti byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, pričom dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť v dovolacom konaní spísané advokátom. Uvedené skutočnosti vyplývajú z poučenia obsiahnutého v rozhodnutí odvolacieho súdu. Súd prvej inštancie preto v zmysle § 436 ods. 1 CSP nevyžýval dovolateľa na odstránenie väd, nakoľko bol o povinnosti vyplývajúcej z § 429 CSP riadne poučený odvolacím súdom.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) skôr, ako mohol pristúpiť k preskúmaniu prípustnosti dôvodov dovolania, zisťoval, či dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP), či má náležitosti podľa § 428 CSP a či zastúpenie dovolateľa je v súlade s § 429 CSP. V súvislosti s vyššie uvedenými kritériami dovolací súd dospel k záveru, že podané dovolanie je nutné odmietnuť (§ 447 písm. e) CSP), pretože neboli splnené podmienky dovolacieho konania podľa § 429 CSP.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. V rámci skúmania prípustnosti dovolania súd zisťuje, či bolo podané včas, oprávnenou osobou, či smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné, či má náležitosti podľa § 428 CSP, či boli splnené podmienky podľa § 429 CSP a či dovolanie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a či tieto dovolacie dôvody sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

Ak nie je splnená čo i len jedna z uvedených podmienok prípustnosti, dovolací súd dovolanie odmietne bez toho, aby sa zaoberal jeho dôvodnosťou.

8. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9. Podľa ust. § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

10. Podľa ust. § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) § 428 CSP.

11. Podľa ust. § 127 ods. 1 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis.

12. Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Výnimku povoľuje ust. § 429 ods. 2 CSP tak, že povinnosť podľa § 429 ods. 1 CSP neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo dovolateľom je právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

13. Podľa ust. § 436 ods. 1 CSP, ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

14. Podľa ust. § 438 ods. 2 CSP, na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa ust. § 124 ods. 1 CSP, každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

16. Podľa ust. § 447 písm. e) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP.

17. Dovolací súd v danej veci zistil, že dovolanie nebolo spísané advokátom a dovolateľa v dovolacom konaní nezastupuje advokát. Dovolací súd zdôrazňuje, že dovolateľ musí byť zastúpený advokátom v zmysle § 429 ods. 1 CSP počas celého dovolacieho konania, k čomu v predmetnej veci doteraz nedošlo. O tom, že dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (okrem prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP) a že dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, bol dovolateľ riadne poučený (§ 393 ods. 1 CSP) odvolacím súdom. Súd prvej inštancie už následne nemá povinnosť vyzývať dovolateľa na odstránenie takýchto nedostatkov. Súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vady podľa § 429 CSP len v prípade, ak dovolateľ nebol riadne poučený v odvolacom konaní o povinnosti byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. 2. vydanie, Komentár, Praha : C. H. Beck, 2022, s. 1593).

18. Žiada sa dodať, že v danom prípade bolo zo strany dovolacieho súdu, ale aj oboma súdmi nižších súdov prihliadané aj na čl. 11 ods. 1 a 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku, podľa ktorého úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah. (2) Pri posudzovaní obsahu úkonov strán sporu sa predpokladá, že každá fyzická osoba konajúca ako strana sporu alebo za stranu sporu má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilej osoby vnímať a posúdiť v styku so súdom zmysel a účel konania, ako i jazykové vyjadrenie právnych noriem obsiahnutých v tomto zákone.

19. Prístup fyzických alebo právnických osôb (sporových strán) k súdu nie je absolútny a môže podliehať určitým obmedzeniam, podmienkam stanoveným v ústavnom rámci zákonnou úpravou. Civilný sporový poriadok je základnou procesnou normou upravujúcou konanie o sporoch vyplývajúcich z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv a právom chránených záujmov. Z tejto právnej úpravy pre sporové strany z hľadiska práva na prístup k súdu a spravodlivý súdny proces vyplývajú nielen práva, ale aj procesné povinnosti, ktorých nesplnenie, tak ako v tomto prípade, zákon sankcionuje. V prípade dovolania, ktoré nespísal advokát, keď napriek náležitému poučeniu dovolateľ nie je v konaní zastúpený advokátom, nebolo možné rozhodnúť iným spôsobom, než takéto podanie, ktoré by malo byť dovolaním, odmietnuť z dôvodu podľa § 447 písm. e) CSP. V dôsledku uvedeného procesného nedostatku nie je možné pristúpiť k skúmaniu splnenia ďalších podmienok prípustnosti dovolania z hľadiska vymedzenia prípustných dovolacích dôvodov

(§ 420, § 421 CSP) a spôsobom predpísaným zákonom (§ 431 ods. 2 až § 435 CSP)

a ani k meritórnemu prieskumu dovolania a ním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

20. V súvislosti s vyššie uvedeným dovolací súd rozhodol o odmietnutí dovolania v zmysle § 447 písm. e) CSP bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

21. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP per analogiam tak, že náhradu trov dovolacieho konania žalobcovi ako protistrane nepriznal, pretože mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli (R 72/2018).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.